

Ett fiktivt fönster mot världen - att lära sig läsa icke-västerländsk skönlitteratur

Projektperiod

Ht 2013 – Vt 2014

Bakgrund

Fokus för vår studie är att undersöka vilka verktyg gymnasieelever behöver för att kunna läsa skönlitteratur från främmande rum på flera plan: litterärt och som fönster mot andra världar. Genom att på teoretisk grund pröva ut olika verktyg och strategier vill vi pröva ut och utveckla litteraturundervisningen inom ramen för svenskämnet. Vi kommer att redovisa resultatet av en designad lektionssekvens som planeras och genomförs av ett antal gymnasielärare i svenska på Globala gymnasiet.

Syfte

Syftet med undersökningen är att bidra med kunskap kring vilka lässtrategier och olika verktyg elever behöver för att tolka icke-västerländsk skönlitteratur, det vill säga verk som författats utanför den egna (kulturella och geografiska) traditionen. I vår studie kommer vi att använda oss av en novell av en kenyansk författare.

Frågeställningar

1. Hur kan elever ta sig förbi svårigheter med en främmande form/tema/motiv för att tolka texten litterärt?
2. Hur kan skönlitteraturen användas för att elever ska kunna skifta perspektiv och få ökad förståelse för "den andre"?

Metod

En lektionssekvens planeras gemensamt som sedan genomförs, dokumenteras (videofilmas) och utvärderas, både genom analys av de dokumenterade lektionerna, där vi frågar vilket lärande som möjliggjordes, och genom för- och eftertest där vi undersöker lärandeobjektet efter undervisningen. Elevernas skrivna texter kommer även att analyseras i detta syfte.

Lektionssekvensen revideras och görs om i en ny undervisningsgrupp i en cyklisk forskningsprocess. Målsättningen är att på så sätt kunna identifiera och beskriva kritiska aspekter för elevernas arbete och att kunna utveckla kraftfulla didaktiska verktyg. Forskningsstudien planeras för kurserna Svenska 1 och Svenska 2, med elever på det samhällsvetenskapliga programmet.

Förväntat kunskapsbidrag

Vi hoppas på att kunna bidra med kunskap och konkreta erfarenheter kring vilka de kritiska aspekterna är för att elever ska kunna tolka litteratur från främmande rum på olika plan samt hur man kan designa undervisning i detta syfte. Studien förväntas även bidra med kunskap kring hur litterär kompetens skulle kunna definieras för en gymnasieelev inom ramarna för ämnet svenska. Vi hoppas även kunna visa på hur litteraturen kan användas i ett demokratiskt emancipatoriskt syfte, för att skifta perspektiv och få större förståelse för "den andre".

Projektmedlemmar

Tammi Nadel, Gobala gymnasiet

Anna Pettersson, Gobala gymnasiet

Fredrik Roste, Globala gymnasiet